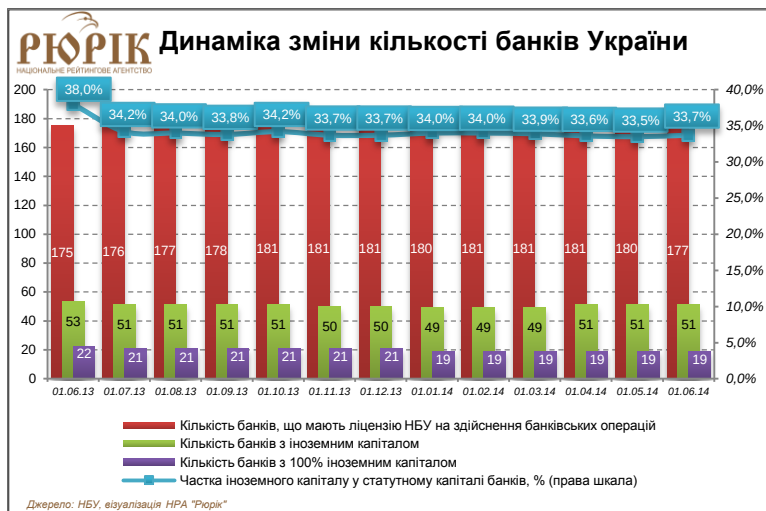
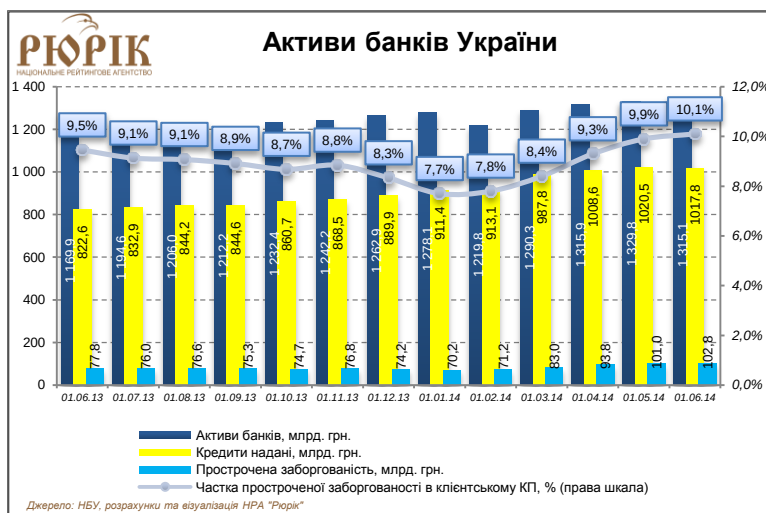

НРА «Рюрік» відзначає наступні ключові зміни в банківській системі України за результатами травня 2014 року:

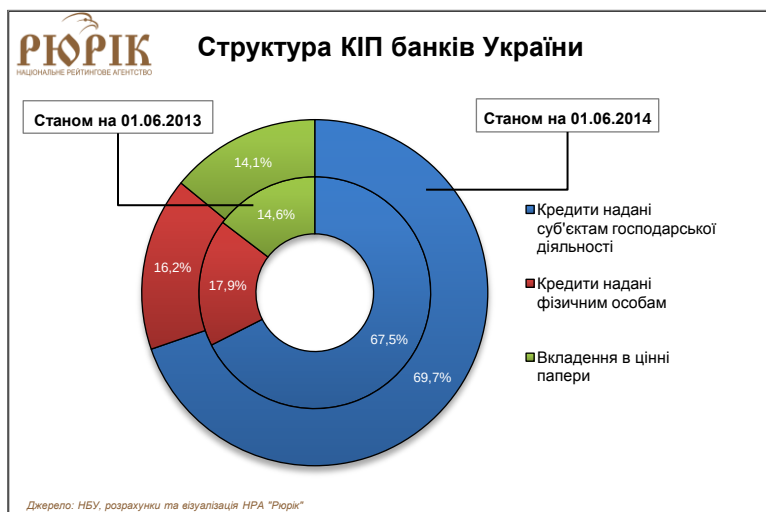

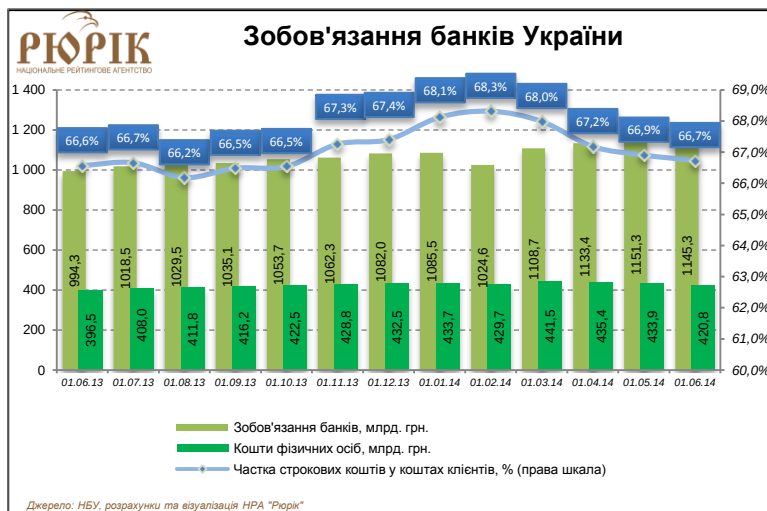
– Станом на 01.06.2014 р. кількість банків, що мають ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій, становила 177 (в т.ч. 51 банківська установа з іноземним капіталом). Так, протягом травня 2014 року НБУ прийняв рішення про відкликання банківської ліцензії ПАТ «РЕАЛ БАНК», ПАТ Банк «Морський», ПАТ «ЧБРР». При цьому, протягом січня-травня 2014 року внаслідок погіршення платоспроможності, до 9 банківських установ було запроваджено тимчасову адміністрацію. З огляду на ліквідацію частини банківських установ з приватним українським капіталом, а також докапіталізацію частини іноземних банків за одночасного більш високого рівня прибутковості порівняно з українськими банками, частка іноземного капіталу протягом травня 2014 року збільшилась та становить 33,7%. При цьому, значна кількість банків з іноземним (західним капіталом) згортає свою діяльність на території України або переорієнтовується переважно на обслуговування корпоративних клієнтів. Втім, незважаючи на відтік західного капіталу з українського ринку, частка російських банків в активах БСУ залишається стабільною та наразі становить близько 14%.

– Протягом травня 2014 року чисті активи банківської системи України зменшилися на 1,1% (14 660 млн. грн.) та становили 1 315,1 млрд. грн. станом на 01.06.2014 р., що, в свою чергу, обумовлено ліквідацією деяких банків, а також складною ситуацією в Україні, що зумовлює виникнення потреби у населення вилучати строкові вклади. Незважаючи на деяке нарощення портфелю коштів суб'єктів господарювання, різкий відтік коштів фізичних осіб викрав негативно вплинув на ліквідність та платоспроможність банківської системи. Протягом травня 2014 року обсяг грошових коштів (включаючи залишки коштів, розміщених на коррахунках в НБУ) зменшився на 10,2% (7 435 млн. грн.) та станом на 01 червня 2014 року складає 65 483 млн. грн. Задля підтримання ліквідності комерційних банків обсяг рефінансування банків НБУ у травні становив 18,3 млрд. грн. за середньою відсотковою ставкою 16,4% річних. При цьому, в травні поточного року залишок коштів на коррахунках та транзитних рахунках зменшився на 15,84% (4 791,2 млн. грн.) за одночасного зменшення обов'язкових резервів на 0,7 млрд. грн. Таким чином, на початок червня залишок коштів на коррахунках становив 25 456,6 млн. грн., а сума обов'язкових резервів складала 35,8 млрд. грн. (в т.ч. 7,0 млрд. грн. – залишок коштів на окремому рахунку в НБУ). Станом на 01.06.2014 р. обсяг високоліквідних активів (без ОВДП) становив 129 568 млн. грн. та представлений наступним чином: готівкові кошти та банківські метали – 25,42%, кошти в НБУ – 25,12% та коррахунки в інших банках – 49,46%. Інвестована банками в ОВДП сума коштів залишається значною та станом на 01 червня 2014 року складає 86 059,39 млн. грн. Привабливість ОВДП (в т.ч. і валютних) обумовлена тим, що банки мають змогу отримувати кредити рефінансування від НБУ під їх заставу. Також слід відмітити, що банки можуть зараховувати 10% номінальної вартості ОВДП та 100% номінальної вартості ОВДП з терміном обігу понад 3 600 днів для формування обов'язкових резервів, що формуються на окремому рахунку в НБУ. Разом з тим, у зв'язку з обмеженістю інструментів розміщення валютних ресурсів, у банків виникає дилема: або ж не залучати вклади в іноземній валюті, або ж інтенсивно шукати канал їхнього розміщення. Одним з рішень даного питання є інвестування коштів в валютні ОВДП. Частину вільних коштів було інвестовано в ощадні сертифікати НБУ. Протягом травня 2014 року обсяг мобілізаційних операцій становив 112,9 млрд. грн. за середньозваженою відсотковою ставкою 4,57% річних.

– Протягом травня 2014 року обсяг **клієнтського кредитного портфеля** зменшився на 0,27% та станом на 01 червня 2014 року складає 1 017,8 млрд. грн. Нестабільне політичне середовище, низькі темпи розвитку економіки змушують банківські установи більш прискільки відноситись до фінансового стану потенційних позичальників або й взагалі призупинити на деякий час кредитування. Обсяг валютних кредитів, протягом січня-травня 2014 року, збільшився на 41,39% (127 493 млн. грн. (екв. в іноземній валюті)). Причиною такого «активного» нарощення валютного портфеля є значна девальвація національної валюти, що, в свою чергу, відобразилось на збільшенні кредитних залишків в гривневому еквіваленті. Частка валютних кредитів в загальному клієнтському кредитному портфелі залишається значною та складає 43,43%. Зростання девальвації національної валюти протягом січня-травня 2014 року спричинило збільшення боргового навантаження на позичальників, що, в свою чергу, сприяло зростанню обсягу простроченої заборгованості на 46,48% (32,62 млрд. грн.), що станом на 01.06.2014 р. складає 102 798 млн. грн. та відповідає 10,1% клієнтського кредитного портфеля і, в свою чергу, в повній мірі покривається сформованими резервами). Варто зауважити, що задля захисту позичальників, які мають зобов'язання перед банківськими установами за споживчими кредитами в іноземній валюті, з 11 червня 2014 року вступив в дію закон «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті». Крім того, 03 липня 2014 року ВРУ був ухвалений законопроект №4185а-2 «Про реструктуризацію кредитних зобов'язань з іноземної валюти в гривню», що передбачає можливість реструктуризації заборгованості за валютними кредитами за офіційним курсом НБУ, що діяв на момент реструктуризації, залишаючи при цьому попередню відсоткову ставку за боргом. **Корпоративний клієнтський кредитний портфель** представлений переважно коротко- та середньостроковими кредитами в національній валюті нефінансовим корпораціям, за цільовим спрямуванням – інші кредити (в т.ч. кредити в поточну діяльність). Кредитний портфель суб'єктів господарської діяльності за видами

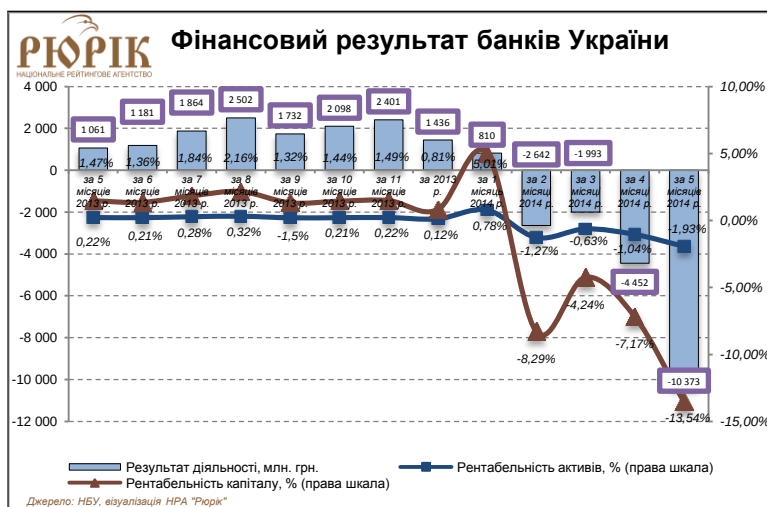
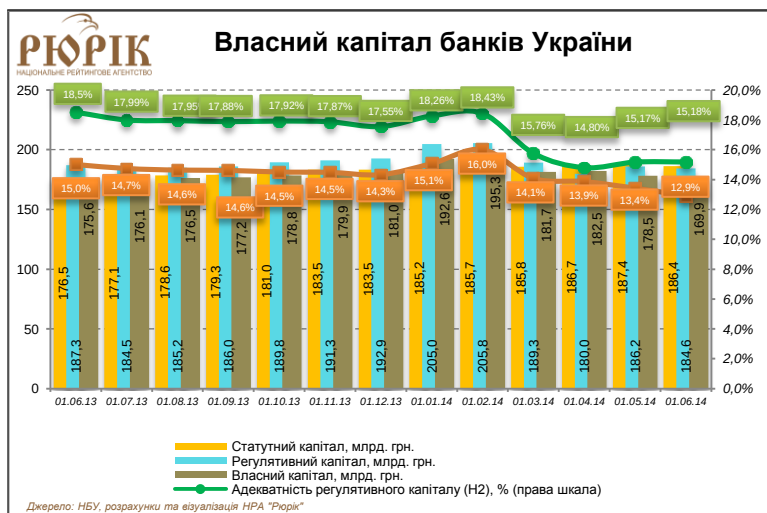

економічної діяльності був представлений переважно кредитами, наданими представникам сфери «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» та «Переробна промисловість». Рівень рентабельності операційної діяльності виробництва підприємств сфери «Промисловість» складає -5,9% та «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» - -23,9%. Станом на початок червня 2014 року, середнє значення відсоткової ставки за кредитами, наданими суб'єктам господарювання, складало 16,8% в національній валюті та 10,1% в іноземній валюті (16,3% та 8,2% відповідно на початок січня 2014 року). **Роздрібний клієнтський кредитний портфель** протягом травня 2014 року зменшився на 1,0% (1 824 млн. грн.) та станом на 01 червня 2014 року складав 180 457 млн. грн. Основною складовою роздрібного клієнтського кредитного портфеля є споживчі кредити (в т.ч. «кешові» кредити). Обсяг іпотечних кредитів, наданих фізичним особам протягом травня 2014 року, порівняно з аналогічним періодом минулого року, збільшився на 2,1% (виключно в іноземній валюті), що пов'язано зі зростанням валютного курсу. Разом з тим, обсяг іпотечних кредитів в національній валюті зменшився. В цілому, низькі темпи розвитку іпотечного кредитування обумовлені доволі низькими темпами відновлення будівельної галузі, а також з достатньо низьким платоспроможним попитом населення на довгострокове кредитування.

Станом на 01.06.2014 р. обсяг зобов'язань БСУ складає 1 145,3 млрд. грн. Основною складовою зобов'язань банківської системи України є портфель коштів населення - 36,75%. Середній відсотковий ставки за депозитами в національній та іноземній валюті станом на 01.06.2014 р. складають 14,0% та 7,9% відповідно (14,2% та 7,4% за попередній місяць). Протягом травня 2014 року валютний клієнтський портфель зменшився на 1,87% (5 436 млн. грн.), в той час як відтік коштів зі строкових рахунків в національній валюті склав 2 772 млн. грн. Загалом, причиною більш прискореного відтоку протягом січня-травня 2014 року клієнтських коштів в національній валюті є часткове обмеження на зняття валютних депозитів. Разом з тим, варто зауважити, що зняття депозитних вкладів свідчить про недовіру населення до банківської системи. Обсяг готівки, що перебуває поза банківською системою, протягом травня 2014 року збільшився на 3,4% (з початку року - на 20,6%) - до 286,7 млрд. грн. **Клієнтський портфель СГД** протягом травня 2014 року збільшився на 0,38% (0,92 млрд. грн.) та станом на 01.06.2014 р. складає 242,86 млрд. грн. Станом на 01.06.2014 р. частка строкових коштів СГД в корпоративному клієнтському портфелі складає 42,92%. Портфель коштів СГД за видами економічної діяльності представлений переважно за рахунок залучених коштів від представників «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів», «Переробна промисловість» та «Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство». **Роздрібний клієнтський портфель** протягом травня 2014 року зменшився на 3,01% (13 053 млн. грн.) та станом на 01.06.2014 р. складає 420,84 млрд. грн. (при цьому, обсяг вкладів населення продовжує знижуватись).

За результатами травня 2014 року власний капітал банків зменшився на 4,84% (8 648 млн. грн.). Рівень покриття власним капіталом активів та кредитно-інвестиційного портфеля є задовільним та становить 12,92% і 15,27% відповідно. Протягом травня 2014 року обсяг регулятивного капіталу зменшився на 1 566 млн. грн. та станом на 01.06.2014 р. складає 184 640 млн. грн. Адекватність регулятивного капіталу протягом травня 2014 року зросла до 15,18% (15,17% станом на 01.05.2014 р.) та перевищує з достатнім запасом мінімальне допустиме значення (10%).

Погіршення якості клієнтського кредитного портфеля не могло не знайти відображення у кінцевому результаті діяльності. Так, станом на 01 червня 2014 року БСУ отримала збиток в розмірі 10 373 млн. грн. Основною причиною збитків є значне збільшення обсягу сформованих резервів, що, в свою чергу, збільшилися більше, ніж у 3 рази (23 314 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Станом на 01.06.2014 р. обсяг сформованих резервів становить 33 815 млн. грн.

Підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних Національного банку України (режим доступу: www.bank.gov.ua).

Відповідальний за випуск:
Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н., Долінський Леонід Борисович, тел. (044) 383-04-76.
Відповідальний аналітик:
Фінансовий аналітик НРА «Рюрік»,
Першин Дмитро Олександрович, тел. (044) 484-00-53, в. 117.

ТОВ «РЮРІК»

☐ 04053 Україна, м. Київ, вул. Артема, 52а

+38 (044) 383 0476, +38 (044) 484 0053

e-mail: info@rurik.com.ua

www.rurik.com.ua

¹ За даними Держкомстату: www.ukrstat.gov.ua. Інформація наведена за період: січень-березень 2014 року.

² За даними щоденних форм статистичної звітності №310Д.